

Biologi

Delprov A2

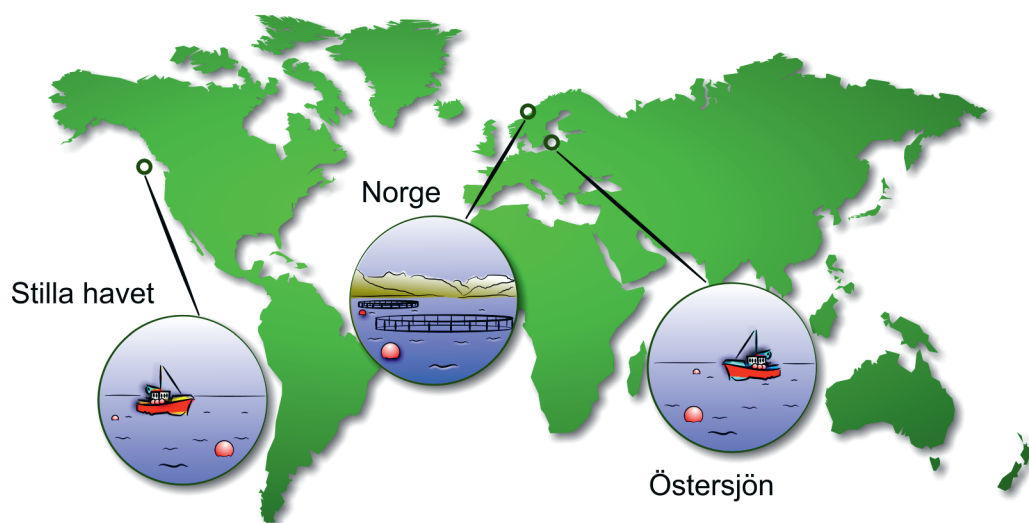
Årskurs

9

Elevens namn och klass/grupp

11. Vilken sorts lax?

Lax är en populär matfisk i Sverige, både till vardag och vid festliga tillfällen. En nyöppnad fiskrestaurang där du bor har flera laxrätter på menyn och gästerna frågar ofta var laxen kommer ifrån. För att tillmötesgå gästerna vill fiskrestaurangen veta vilken sorts lax de ska servera.

Din uppgift är att skriva ett förslag där du rekommenderar vilken sorts lax som fiskrestaurangen ska servera till sina gäster. Du ska rekommendera antingen vild lax från Östersjön, vild lax från Stilla havet eller odlad lax från Norge. Syftet med förslaget är att fiskrestaurangen ska kunna ta ett beslut som är grundat på naturvetenskapliga argument.

Du ska i förslaget:

- **Använda information ur faktabladet**

Jämför **alla tre** sorterna av lax utifrån aspekterna: produktion, näringsvärde och ekologi. Skriv ner laxarnas fördelar **och** nackdelar utifrån **samtliga aspekter**.

- **Ta ställning**

Rekommendera **en** sorts lax.

- **Använda biologikunskaper**

Resonera i flera led kring tre av fördelarna **och** en av nackdelarna med den sorts lax du rekommenderar.

- **Anpassa din text**

Var saklig och för resonemang som är grundade på naturvetenskapliga argument när du skriver ditt förslag.

Faktablad		Sorter av lax		
		Vild lax från Östersjön	Vild lax från Stilla havet	Odlad lax från Norge
Aspekter	Produktion			
	Ursprung	Östersjön. Fiskas längs Sveriges östkust.	Stilla havet. Fiskas längs Nordamerikas västkust.	Atlanten. Odlas i stora nätbassänger längs Norges västkust.
	Tillväxt	Behöver äta 8-10 kg vild fisk (våtvikt) för att tillväxa 1 kg.	Behöver äta 8-10 kg vild fisk (våtvikt) för att tillväxa 1 kg.	Behöver matas med 2,5 kg fiskfoder* (torrvikt) för att tillväxa 1 kg.
	Mängd	I Sverige fiskas det upp 180 ton/år som konsumeras i Sverige.	I Kanada, USA och Ryssland fiskas det upp 50 000 ton/år som exporteras globalt.	Odlingarna producerar 800 000 ton/år som exporteras globalt.
	Transport	Transporteras färsk med lastbil till butik.	Transporteras fryst med båt till Sverige och sedan med lastbil till butik.	Transporteras färsk med lastbil till Sverige och sedan till butik.
	Näringsvärde (per 100 g fisk)			
	Energi	181 kcal	127 kcal	215 kcal
	Protein	18 g	20 g	19 g
	Fett	12 g, varav 9 g omättat	5 g, varav 4 g omättat	15 g, varav 11 g omättat
	Restriktioner	Kan innehålla dioxin och PCB. Rekommenderat intag, 2-3 gånger per år.	Inga	Inga
	Ekologi			
	Status	Rött ljus enligt WWF**	Grönt ljus enligt WWF**	Gult ljus enligt WWF**

* Fiskfoder är pellets som tillverkas av fisk och vegetabilier.

** WWF. Världsnaturfonden ger årligen ut en "fiskguide" där olika fiskarter värderas utifrån ekologisk påverkan. Rött ljus-låt bli, gult ljus-var försiktig med, Grönt ljus-smaklig måltid.

[illegible]

[illegible]

Institutionen för tillämpad utbildningsvetenskap